

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **I. F. A.**, zastoupený Mgr. et. Mgr. Viktorem Fojtem, advokátem se sídlem Praha 1, Gogolova 228/8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 12. 2014, č. j. 63 Az 17/2013 - 21,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. et Mgr. Viktoru Fojtovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 10 200 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Dne 29. 10. 2013 vydal žalovaný rozhodnutí, č. j. OAM-3155/VL-07-LE05-2003, kterým žalobci (dále jen „stěžovatel“) neudělil azyl dle ust. §§ 12, 13 a 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Ve smyslu ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu rozhodl žalovaný také o tom, že stěžovateli nelze udělit doplňkovou ochranu, neboť v minulosti spáchal zvlášť závažný zločin.

Žádost o udělení mezinárodní ochrany (v té době azylu) podal stěžovatel již dne 1. 7. 2003. V žádosti stěžovatel uvedl, že je státním příslušníkem Iráku, arabské národnosti, vyznáním sunnita, není a nikdy nebyl členem žádné politické strany. Sdělil, že má základní vzdělání, pracoval jako obchodník se starožitnostmi, je svobodný a bezdětný. Ve vlasti žil v Mosulu. Irák opustil v únoru 1999, kdy odjel za prací. Jel autem do Turecka a odtud do České republiky. Za důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany označil skutečnost, že byl ve vlasti nezaměstnaný a nemohl sehnat práci.

V průběhu 10 let trvajícího správního řízení bylo se stěžovatelem provedeno 5 pohovorů, konkrétně ve dnech 26. 8. 2003, 24. 4. 2007, 19. 7. 2007, 18. 11. 2010 a 25. 9. 2013, ve kterých

stěžovatel rozvedl svůj azylový příběh, kdy např. začal tvrdit, že zemi svého původu opustil kvůli válce s Kuvajtem, popř. z důvodu válečného stavu, přičemž se obává svého návratu, neboť nad lidmi, kteří utekli z Iráku do ciziny, byl již od režimu Saddáma Husajna vynesena rozsudek smrti. Stěžovatel nevěří, že by se systém po změně vlády změnil, přičemž údaj o tom, že pochází z Alžírsko, stěžovatel uvedl jen ze strachu z pracovníků iráckého zastupitelského úřadu. V České republice byl již třikrát trestně stíhán a odsouzen.

K zemi původu stěžovatele žalovaný ve svém rozhodnutí konstatoval, že jelikož stěžovatel nepředložil v průběhu řízení žádné doklady osvědčující jeho totožnost, přijal za dostatečné jeho čestné prohlášení učiněné dne 1. 7. 2003 a vycházel z toho, že zemí původu stěžovatele je Irák. Tuto skutečnost ostatně ani stěžovatel v kasační stížnosti nezpochybňuje.

Po posouzení tvrzení stěžovatele dospěl žalovaný k závěru, že stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno uzavřít, že vyvíjel v Iráku činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, když z jeho výpovědi nevyplývá, že by ve vlasti jakýmkoli způsobem uplatňoval svá politická práva nebo by mu taková aktivita byla podsouvána a měl by z tohoto důvodu jakékoli problémy. Výčet důvodů pro udělení azylu je taxativní, což znamená, že z jiných důvodů ho nelze udělit. Stěžovatelem tvrzenou snahu uniknout tíživé ekonomické situaci v zemi původu, byť by byla katastrofální, pak podle žalovaného nelze těmito důvody podřadit. Údajná hrozba vykonání trestu smrti, kterou stěžovatel rovněž tvrdil, je podle názoru žalovaného nevěrohodná, protože stěžovatel si zjevně protirečl, jestliže tvrdil, že má jít o trest smrti uložený v době vlády Saddáma Husajna všem Iráčanům, kteří nelegálně opustili vlast, jindy však prohlašoval, že jde o trest za nevykonání povinné vojenské služby v době války s Íránem. K možnému udělení doplňkové ochrany stěžovateli žalovaný uvedl, že po posouzení výpovědi stěžovatele a informací o jeho trestní minulosti dospěl k závěru, že na stěžovatele je nezbytné aplikovat § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, neboť stěžovatel spáchal zvlášť závažný zločin, což je jeden z důvodů vylučujících udělení doplňkové ochrany. Žalovaný v této souvislosti poukázal na skutečnost, že stěžovatel byl v České republice pravomocně odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 30. 6. 2000, sp. zn. 3 T 99/1999, pro trestný čin loupeže, za který byl stanoven trest odnětí svobody s trestní sazbou v rozmezí 2 až 10 let. Stěžovatel byl podle žalovaného navíc pravomocně odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 21. 1. 2009, sp. zn. 5 Z 88/2008, pro trestný čin ublížení na zdraví, a to jako zvlášť nebezpečný recidivista. Tento trestný čin je dle žalovaného již ze své podstaty definován jako úmyslný trestný čin a byl za jeho spáchání stanoven trest odnětí svobody v rozmezí 2 až 8 let. V obou případech se přitom jedná o zvlášť závažný zločin ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, proto je dle žalovaného stěžovatel vyloučen z okruhu osob, kterým může být na území České republiky udělena doplňková ochrana.

II.

Napadený rozsudek krajského soudu

Stěžovatel napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 5. 12. 2014, č. j. 63 Az 17/2013 - 21, podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

Stěžovatel v žalobě uvedl pouze jediný žalobní bod, a to absenci svého právního zastoupení v řízení o mezinárodní ochraně. Tvrdil, že nedostal prostor být právně zastoupen,

pokračování

bylo porušeno jeho základní právo, a proto je v tuto chvíli irrelevantní, zda rozhodnutí žalovaného bylo správné.

Krajský soud přisvědčil stěžovateli, že dle čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod má každý právo na právní pomoc v řízení před soudy či jinými orgány veřejné správy. Avšak existenci práva na právní zastoupení nelze dle krajského soudu ztotožnit s povinností být zastoupen, nevyplyvá-li taková povinnost z konkrétního ustanovení zákona (taková povinnost je např. zakotvena v § 105 odst. 2 s. ř. s.).

Obecně lze dle krajského soudu zastoupení rozlišit na zastoupení obligatorní a zastoupení fakultativní, což je případ, kdy účastník řízení zastoupen může být, avšak záleží pouze na něm, zda si zastoupení na základě plné moci zvolí. Je tedy jen na účastníkovi řízení, zda se nechá ve správním řízení zastupovat, a pokud ano, v jakém rozsahu. Správní orgán nemá možnost ustanovit účastníku řízení zástupce k ochraně jeho práv jinak než ustanovením opatrovníka dle § 32 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. V tomto ustanovení je ovšem taxativně stanoven okruh případů, kdy musí dojít k ustanovení opatrovníka, jinak řečeno, správní řád přesně vymezuje situace, kdy správní orgán ustanoví účastníku řízení opatrovníka. Takovým případem je např. situace, kdy účastník řízení nemá procesní způsobilost nebo brání-li jiná právní překážka tomu, aby sám v řízení činil úkony a zvolil si zmocněnce, osobám neznámého pobytu, osobám neznámým, zvláště těžce zdravotně postiženým, osobám, se kterými se nelze dorozumět, osobám stíženým přechodnou duševní poruchou či účastníkům, o nichž to stanoví zákon.

Z obsahu správního spisu podle krajského soudu plyne, že stěžovatel nespadal do okruhu případů, ve kterých by mu byl správní orgán povinen ustanovit opatrovníka dle § 32 odst. 2 správního řádu, a dále, že stěžovatel nikoho nezmocnil ke svému zastupování v předmětné věci.

III. Kasační stížnost

Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu z důvodů, které výslovně podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

V kasační stížnosti stěžovatel namítl, že nebyl řádně poučen o svém právu nechat se po celou dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany zastupovat na základě plné moci, resp. právu na bezplatnou právní pomoc. V žádosti o azyl je uvedeno pouze to, že byl poučen o svých právech a povinnostech po dobu pobytu na území České republiky, aniž by bylo jakkoli specifikováno, o jakých právech byl poučen. Stěžovatel přitom potvrdil, že byl poučen o právu obrátit se o pomoc na Úřad Vysokého komisaře OSN a kontaktovat další organizace. Z tohoto je podle stěžovatele zřejmé, že byl poučen pouze o možné pomoci, nikoli o právní pomoci, což může být velmi zavádějící. Navíc ani není zřejmé, že byl zároveň poučen o tom, že má případně nárok na bezplatnou právní pomoc.

Dále stěžovatel namítl, že součástí správního spisu je sice *Prohlášení o převzetí poučení*, ale již není jeho součástí samotné toto poučení, které stěžovatel převzal. Z tohoto důvodu nelze přezkoumat, zda byl opravdu poučen o tom, že má právo na právní pomoc (případně bezplatnou právní pomoc) a že se může nechat zastupovat na základě plné moci. V důsledku absence řádného poučení nebyl stěžovatel zastoupen. Správní řízení tedy podle stěžovatele trpí vadou, která může mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci.

Stěžovatel pak uvedl, že krajský soud se sice vypořádal s žalobním bodem stěžovatele ohledně absence právního zastoupení, ale již nijak neposuzoval, zda byl o právu na právní zastoupení vůbec poučen.

Stěžovatel dále poukázal na své osobní poměry, a to zejména na to, že je absolutně neznalý českého práva, v průběhu řízení pobýval ve výkonu trestu, čeština není jeho rodným jazykem, pochází z jiného kulturního prostředí, nemá žádné vzdělání a nemá v České republice rodinu. Vzhledem k těmto okolnostem tedy nebyl poučen přiměřeně v souvislosti s jednotlivými úkony žalovaného v průběhu řízení tak, jak žádá § 4 správního řádu. Tento závěr platí i pro případ, že by byl poučen dne 1. 7. 2003 o právu na právní pomoc, neboť měl být poučen při každém jednotlivém pohovoru. Tento závěr platí o to víc, že se v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany změnila právní úprava tak, že nově neupravuje zastoupení na základě plné moci zákon o azylu, ale užívá se obecná ustanovení správního řádu.

V neposlední řadě stěžovatel rovněž namítl, že také žádal, aby bylo řízení vedeno v jazyce arabském. Rozhodnutí žalovaného i celé řízení před krajským soudem ovšem bylo vedeno v jazyce českém. Tato skutečnost zakládá další vadu řízení. Stěžovatel nemohl vzhledem k této vadě ani řádně formulovat žalobu a hájit se u krajského soudu.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek i správní rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že své rozhodnutí a rozsudek krajského soudu považuje za vydané v souladu s právními předpisy a důvody, o které stěžovatel opírá kasační stížnost, nemohou toto rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zpochybnit.

K jednotlivým námitkám žalovaný odkázal na své vyjádření k správní žalobě. K námitce ohledně jazyka, ve kterém bylo řízení vedeno, uvedl, že jde dle jeho názoru o tvrzení účelové a současně se jedná o námitku nepřipustnou podle ust. § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť nebyla uplatněna v řízení před krajským soudem. Vzhledem k uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele zamítl.

V. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti. Kasační stížnost je dle ust. § 102 s. ř. s. zásadně přípustná, s výjimkou případů taxativně uvedených v § 104 s. ř. s., pokud splňuje všechny zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.), je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je řádně zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Dle ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

K otázce aplikace ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155, publ. pod č. 1743/2009 Sb. NSS (rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), ze kterého plyne: „*Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s.*

pokračování

(obdobně jako § 109 odst. 4 s. ř. s., vylučující možnost dodatečného uplatňování argumentů skutkových) nesleduje restrikci práv fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně. Po účastnících předcházejícího žalobního řízení [...] lze jistě spravedlivě požadovat, aby na principu vigilantibus jura postupovali v řízení shora popsaným způsobem s tím, že v případě, kdy tak neučiní, ponесou (z hlediska možnosti uplatnění procesní argumentace v dalším stupni) případné nepříznivé důsledky.“

Jestliže tedy stěžovatel až v kasační stížnosti namítá, že řízení před žalovaným bylo vedeno v jazyce českém, přestože požadoval, aby bylo vedeno v jazyce arabském, jedná se o námitku nepřipustnou dle § 104 odst. 4 s. ř. s, jelikož nebyla uplatněna v řízení před krajským soudem, ačkoliv stěžovateli v tomto kroku nic nebránilo.

Nad rámec již uvedeného lze dodat, že ze správního spisu plyne, že stěžovateli byl v průběhu celého řízení o udělení mezinárodní ochrany ustanovován tlumočník. Dne 6. 11. 2013 stěžovatel, opět za přítomnosti tlumočníka, převzal rozhodnutí žalovaného. Písemně stvrdil, že byl seznámen s jeho obsahem v arabském jazyce a jeho obsahu i poučení porozuměl.

V rozsahu ostatních námitek je kasační stížnost vzhledem k splnění všech formálních náležitostí a podmínek řízení přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda význam posouzení této poslední kasační námitky podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele tedy její přijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Ve vztahu k otázce ochrany veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je třeba předně uvést, že stěžovateli byla soudní ochrana poskytnuta již individuálním projednáním jeho věci krajským soudem. Další postup ve správním soudnictví, tedy projednání věci Nejvyšším správním soudem, je pak podmíněn přesahem jeho vlastních zájmů.

Zákonný pojem přesah vlastních zájmů, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem. Pokud jde o jeho výklad, byl podán např. v usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, podle něhož „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán toliko v případě rozpoznatelného dopadu řešení otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti.*“

O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.
- 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je nejen splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů předvídaných v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž též uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost meritorně projednat. To však stěžovatel neučinil. Ani Nejvyšší správní soud, po seznámení se s námitkami obsaženými v kasační stížnosti, žádný přesah neshledává.

V řízení před krajským soudem stěžovatel obecně namítal, že žalovaný rozhodoval o jeho žádosti, aniž by dbal na právo stěžovatele být zastoupen. Odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu odpovídá obecnosti žalobcem vznesené námitky a z tohoto pohledu je plně přezkoumatelné.

K stěžovatelem namítanému porušení poučovací povinnosti žalovaným zdejší soud uvádí, že podle obsahu správního spisu byl stěžovatel již při podání návrhu na zahájení řízení dne 1. 7. 2003 poučen o svých právech a povinnostech a svým podpisem žádosti o udělení mezinárodní ochrany (v té době azylu) také potvrdil, že byl poučen o svých právech a povinnostech po dobu svého pobytu na území České republiky, a to včetně práva kdykoliv se obrátit o pomoc na Úřad Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky a kontaktovat také další organizace zabývající se ochranou zájmů uprchlíků, jak odpovídá příloze č. 1 zákona o azylu „Vzor žádosti o udělení mezinárodní ochrany“. Na rozsahu tohoto poučení nic nezměnily ani následné novelizace zákona o azylu. Není přitom pochyb o tom, že „pomoc“ uvedená v poučení, které bylo stěžovateli dáno, zahrnuje logicky také pomoc v právních otázkách včetně zastoupení v řízení o mezinárodní ochraně.

Nárok na bezplatné zastoupení advokátem (právní zastoupení) pak nelze dovodit z žádného ustanovení zákona o azylu nebo správního řádu, naopak podle zákona o azylu ve všech zněních účinných v době řízení o azylu a posléze o mezinárodní ochraně náklady s tímto právním zastoupením (právní pomocí) nese účastník řízení (stěžovatel). V tomto směru lze odkázat také na čl. 15 odst. 2 Směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka (dále jen „Směrnice 2005/85/ES“), která nabyla účinnosti v době řízení před žalovaným, podle které až v případě zamítavého rozhodnutí rozhodujícího orgánu členské státy zajistí, aby s výhradou ustanovení odstavce 3 byla na žádost poskytnuta bezplatná právní pomoc nebo zastoupení.

Možnost zastoupení advokátem nebo jinou osobou v řízení o mezinárodní ochraně připouštěla všechna znění zákona o azylu účinná v době předmětného správního řízení o mezinárodní ochraně (dříve azylu). To však neznamená, že by o tomto právu musel nutně být stěžovatel vždy poučen. Takového poučení by bylo třeba zejména v případě, kdy by to bylo podle stavu řízení pro stěžovatele zapotřebí a mělo to reálný význam pro zachování jeho práv. Stěžovatel ovšem nemá v řízení o mezinárodní ochraně právo na bezplatné zastoupení advokátem, bylo by proto zjevně zbytečné jeho poučení o tomto právu za situace, kdy stěžovatel zjevně neměl prostředky na úhradu odměny advokáta (již v žádosti ze dne 1. 7. 2003 stěžovatel uvedl, že nemá žádné finanční prostředky, přičemž stěžovatel značnou část řízení o mezinárodní ochraně strávil ve výkonu trestu odnětí svobody).

pokračování

Stěžovatel dále pouze bez dalšího namítá zkrácení na svém procesním právu jednat před soudem ve své mateřštině, aniž by však tvrdil jakoukoli souvislost s hodnocením věci krajským soudem, ze které by bylo možné dovodit možnou nezákonnost rozsudku krajského soudu. Takovéto námitky Nejvyšší správní soud ve své dřívější judikatuře shledal jako účelové (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2010, č. j. 5 As 1/2010 – 76). Nejvyšší správní soud k tomu pouze dodává, že stěžovatelem namítané pochybení krajského soudu, aby se jednalo o přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s., by nadto muselo nabýt takového rozměru, z něhož by se dalo důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, bylo by věcné rozhodnutí krajského soudu odlišné.

Již z uvedeného je tedy zřejmé, že podmínky přijatelnosti s ohledem na vymezení kasačních námitek stěžovatele dány nejsou; navíc Nejvyšší správní soud ani žádnou podstatnou chybu v postupu krajského soudu neshledal, jak plyne z níže uvedeného.

Nelze přisvědčit názoru stěžovatele, že *právo na tlumočníka* v řízení před soudem znamená, že řízení před soudem musí být vedeno jen v jeho mateřštině a v tomto jazyce by muselo být vyhotoveno i autentické znění rozhodnutí soudu.

Ohledně poučovací povinnosti krajského soudu ve vztahu k právu na použití mateřského jazyka a s ním souvisejícího ustanovení tlumočníka připomíná Nejvyšší správní soud svoji konstantní judikaturu, dle níž je rozsah poučovací povinnosti soudu o procesních právech v soudním řízení správním (§ 36 odst. 1 s. ř. s.) dán újmou, která by mohla postihnout účastníka řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2005, č. j. 6 Ads 13/2004 - 20, publ. pod č. 616/2005 Sb. NSS). Poučení podle § 36 odst. 1 s. ř. s. je soud povinen poskytnout účastníku v době, kdy je to podle stavu řízení pro něj zapotřebí. O právu jednat v jeho mateřštině tedy soud poučí účastníka tehdy, jestliže v průběhu řízení zjistí, že účastník neovládá jazyk, kterým se jednání vede. Skutečnost, že účastníkem řízení je cizí státní příslušník, sice může být podle konkrétních okolností předpokladem k tomu, aby soud přistoupil k poučení účastníka o právu jednat v jeho mateřštině; sama o sobě mu nicméně povinnost poučit účastníka o uvedeném právu bez dalšího nezakládá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2003, č. j. 7 Azs 17/2003 - 40, publ. pod č. 519/2005 Sb. NSS).

V projednávané věci v řízení před krajským soudem potřeba ustanovit stěžovateli tlumočníka nevyvstala. Správní žaloba byla podána v českém jazyce, přičemž ve věci bylo rozhodováno bez ústního jednání; stěžovatel tlumočníka sám nepožadoval. V této souvislosti lze poukázat i na skutečnost, že i v kasační stížnosti, jejíž součástí byla i žádost o ustanovení zástupce, byl stěžovatel nepochybně schopen řádně formulovat své námitky a ani v řízení před kasačním soudem tedy nelze potřebu ustanovení tlumočníka stěžovateli s ohledem na průběh dosavadního řízení dovodit.

Zdejší soud tak dospěl k závěru, že kasační stížnost nesplňuje podmínky přijatelnosti. Daná věc se netýká právních otázek, které by dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikатурnímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podanou kasační stížnost v souladu s § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

VI. Náklady řízení

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud ve smyslu § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže bylo řízení zastaveno nebo kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byl zdejším soudem ustanoven právní zástupce z řad advokátů; jeho odměnu v tomto případě hradí stát (ust. § 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Výše přiznané odměny spočívá v částce 3 x 3100 Kč za 3 úkony právní služby - porada s klientem dne 5. 2. 2015 včetně převzetí a přípravy zastoupení, další porada s klientem dne 19. 2. 2015, doplnění kasační stížnosti [ust. § 11 odst. 1 písm. b), c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], dále v paušální náhradě hotových výdajů ve výši 3 x 300 Kč za 3 úkony právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 10 200 Kč. Tato částka bude vyplacena ustanovenému zástupci z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 16. března 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu